

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Quæ sit radix Obedientiæ. Cap. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

connexio, quorum conuersiones ac motus ab vno mouente supremo gradatim omnes vsq; ad infimos rite proueniunt. Idem in terris, cum in omni ciuitate bonis instituta legibus, tum vero in Hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia membra & functiones ab vno generali Christi Domini nostri vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collocatio custoditur, eo rectior est gubernatio, & melior: contra vero huius ordinis negligentia, quam grauius incommoda multis hominum societatibus importetur, nemo non videt. Hæc ille.] Nec nobis omitte- da est rationis obedientie exquisita cognitio, quæ in hoc postremo sita est, vt in iuncta ex eo quod præcipiuntur faciamus. Si enim quis præceptis obediat, nõ expressè vt obediat, sed vt virtutis actus eliciat, obedientiam quandam habet generalem legis obseruatione contentam, & actus virtutis quam exercet, puta temperantia, aut iustitia, aut cuiuspiam alterius præstabit. At si quis præcepta impleat, expressè ea ratione quia à Deo vel superiori præcepta sunt, tunc actum obedientie specialis virtutis eliciet, quia rationem quandam honesti specialis operi addit, vt scilicet fiat, quia ex præcepto debitu est. Hæc est natura obedientie quasi scholastico modo tractata, cuius radicem, necessitatem, præstantiam, gradus, præmia, & media nunc iuxta consuetudinem exponemus, vt huic volumini postremam manum imponamus.

Quæ sit radix Obedientie.

CAPVT II.

Hæc obligatio superioribus obediendi, altiores radices habet, quam cuiquam fortassis videatur. Qui enim hanc obligationem ex eo oriri putauerit, quod votum obedientie nuncupauit, debet que stare promissis: aut ex eo quod pars est cõgregationis, debetque capiti subiacere, veritatem quidem attingit, sed nondum ad fundamentum ac radicem obedientie peruenit. Habet enim hæc virtus fundamentum solidissimum, & radicem profundissimam, quam si exquisierimus, & nobis miram voluptatem obedientibus afferet, & omnem difficultatē ab obedientia depellet. Radix igitur aut causa præcipua obedientie est, quod prælatus vices Christi gerit, quod in prælato Christus iubet, & dum obediunt, non tam homini quam Deo ipsi subiicimur. O mira obedientie perfectionem! O magnam obedientium felicitatem, quia Deo in homine parent, & ipsi Christo Dei filio cui omnia subiecta sunt, se ipsos suaq; subiiciunt. Et sicut his qui in misericordie operibus instituti sunt, dicitur est, Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis,] ita & obedientibus potiore ratione dicitur: Quando obedientiam præstitistis prælatis vestris, mihi obedistis. Potiori quidem ratione, quoniam magna fide videtur procedere, Deum in prælatis intueri, & quasi vocem eius ab ore prælatis procedentem audire.

Matth. 25.40.

Deut. 11. 26. 27. 28.

Igitur prosequamur hæc tria, vt magnas, quashabemus, obedientie causas, videamus. Prælatus vices Dei gerit, & loco Dei constitutus est, vt nobis salutaria præcipiat. Salus ac vita nostra est obedire Deo, & eius facere voluntatem, perditio autem nostra præceptis eius reluctari. Nam & scriptu est: En propono in conspectu vestro hodie benedictionem & maledictionem: benedictionem, si obedieritis mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie præcipio vobis: maledictionem, si non obedieritis mandatis Domini Dei vestri, sed recesseritis de via, quam ego nunc ostendo vobis.] Quia verò Deus inuisibilis est, nos au-

tem visibiles, nec decebat, vt nobis semper inuisibiliter loqueretur, & specialia mandata seruanda proponeret, aliquos homines similes nobis elegit, per quorum os nobis loqueretur; & à quibus quid ipse vellet, possemus addiscere. Hi autē sunt principes atque prælati, quibus dixit Christus: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: Qui autē me spernit, spernit eum qui misit me.] Et haud dubie, sicut qui contemnit Christum, contemnit & patrem, à quo missus est, ita & qui audit Christum, audit & patrem. Qui igitur audit prælatos, cum audiat in eis Christum, audit & patrem, & in prælatis, iussionibus patris obedit. Hæc namque verba nõ ad discipulos tantum Domini sed ad omnes prælatos fuisse directa, constans omnium Catholicorum sententia est. Idque manifestè docet Clemens Papa primus ad omnes Episcopos & presbyteros, & clericos, sic scribens: Vestrum enim quia legatione Domini fungimini, est docere populos: eorum verò est, vobis obedire, vt Deo. Si autem vobis Episcopis non obedierint omnes presbyteri, diaconi, ac subdiaconi, & reliqui clerici, omnesque principes, tam maioris ordinis, quam inferioris, atque reliqui populi, tribus & lingua, nõ obtemperauerint, non solum infames, sed & extores à regno Dei, & consortio fidelium, ac à liminibus sanctæ Dei Ecclesie alieni erunt. Nam vestrum est, eos instruere, eorum est, vobis obedire, vt Deo, cuius legatio hæc fungimini, dicente Domino: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit. Et qui vos recipit, me recipit: & qui me recipit, recipit eum qui me misit.] Nihil enim iniustius, vel inhonestius est, quam filios patris rebelles, aut clericos, vel laicos doctoribus, seu discipulos magistris inobediētes, vel proteruos existere. Sic ille.] Neque iniuste verba prædicta Domini de omnibus prælatis accipienda sunt, siquidē in illis similis atque in discipulis Domini est docendi & iubendi potestas. Illudque quod Ezechiel à Domino sibi reuelatum audiuit: Domus Israel nolit audire te, quia nolunt audire me,] & omnes prælati audiunt: Inobediētes, & proterui nolunt audire vos, quia nolunt audire me. Si enim me vellēt audire, meique iussis obtemperare, utique & vos loquentes audirent, & vobis præcipientibus obedirent, quia ego in ipsis tanquam in meis vicariis doceo & iubeo. Olim, vt Paulus ait, loquutus est Dominus per prophetas, in initio vero Euangelice legis loquutus est nobis in filio quē constituit heredem vniuersorum, per quem fecit & sæcula.] Et Ioannes: Vnigenitus qui est in sinu patris, ipse enarrauit.] At postquam filius Dei ascendit in cælum, docet homines per superiores ac prælatos legitime constitutos. Ipsi personam Dei, & Christi in terris referunt. Quare Basilus ait: Nihil est aliud antistes, quam is qui personam Christi sustinet, & sequester est inter Deum, & homines, eorum qui in ipsius officio sunt, salutē sacrificans Deo. Atque hoc à Christo ipso docemur, dum Petrum Ecclesie suæ pastorem post se constituit. Petre enim, inquit, amas me plus his: pascere oues meas.] Et omnibus deinceps pastoribus ac magistris, eandem tribuit potestatem. Cuius quidem rei signum est, quod omnes similiter atque ille, & ligent, & soluant. Sic ille.] Hoc idem significant multa vtriusque fœderis verba: vt illa Moysi ad filios Israel: Nec contra nos est murmur vestrum sed contra Dominum.] Et tamen illi non de Domino sed de Moysē detraxerant. Sed aduersus Dominum obmurmurat, qui prælati à Domino constituti, eumque referentis, famam proscindit. Et illa Domini ad Samuelem à munere imperandi reiectu: [Non te abiecerunt, sed me, ne regnare super eos.] Illi quidem regem pernicerant, Samuelemque in ordinē redigere tentauerāt. Dominus autē cõqueritur se reiectu quia

Luc. 10. 16.

Clemens epist. 3.

Luc. 10. 16.

Execl. 3. 7.

Hebr. 1. 2.

1. Cor. 1. 18.

Basil. de sp. 23.

1. Petri 2. 19.

Exod. 16. 8.

1. Reg. 8. 7.

ipsc

Matth. 23.

Rom. 13.

Irena. lib. 5. c. 24.

Joan. 20.

Athor. 10.

Athor. 9.

Cassian. col. 2. c. 15.

Athor. 8.

Climac. grad. 4.

ipse vice sui prophetā illū gubernatorē ac ducē constituerat. Et rursus illa Saluatoris nostri: Super cathedram Moysi sederūt Scribæ & Pharisei. Omnia ergo quæcumq; dixerint vobis seruate & facite: secundum verò opera eorū nolite facere. Scribæ erāt doctores, Pharisei interdum iudices, & hi licet iniqui audiendi erant. Quare: Quia sedebant in cathedra, Quia nimirum potestatem habebant iubendi, & legem Domini interpretandi: & iniqua vita prælatis auctoritatem iubendi non eleuat, & bene ac secundum Dei legē imperata non inquinat. Illa quoq; verba Pauli: Non est potestas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinata sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Ideo itaque prælatis obediendum est, quia potestas eorum non ab ipsis, sed à Deo profecta est: quia quæ sunt potestates super alios in mundo, vt legit & interpretatur Irenæus, à Deo ipso ordinatæ sunt; quia etiam qui potestas sibi elucatur, nō tantum homini sed Deo quoq; ipsi reluctantur, qui potestatem instituit, & seipsum in homine habente potestatem refert. Nec sumus in hac parte minus felices Apostolis, quia illis Christus per seipsum aliquid præcepit, nobis per homines, immo quodammodo feliciores. Quid enim magnum est, si homo Deo immediatē sibi præcipiēti obediatur: magna fidei iudiciū est, hominē homini propter Deum humiliter obedire, & in homine abiectō & sibi simili Deum præcipientem agnoscere. Certē Thomæ Christum resuscitatū videntī, ipsūque Deum esse credenti dixit ipse Dominus: Quia vidisti me Thomæ credidisti: beati qui non viderunt, & crediderunt. Idem omnino sibi obediētibus quia immediatē præcipiebat, posset dicere. Quia vidisti me, obedisti mihi: beati qui non me viderunt, & in suis prælatis mihi obediunt.

Homo itaque sub potestate constitutus, nobis non tantum imperat, sed Deo in illo nobis iubet, & nos ad hominē mittit, vt ex eo non tantum hominis, sed & Dei voluntatē cognoscamus, & nō tantum hominis, verum & Dei imperiū exequamur. Voluit Dominus Cornelium ad fidem adducere, & mittit ei Angelum, non qui eum de rebus credendis doceat, sed qui ad Petrum accersendum, à quo doceatur, inducat. Mitte viros in Ioppen, dixit illi Angelus, & accersit Simonem quendam, qui cognominatur Petrus. Hic dicit tibi, quid te oporteat facere. Saulum postea Paulum in Damascum eūtem ad persequēdos discipulos ipse Dominus ad se trahens noluit per se ipsum sed per hominē, scilicet per Ananiam de agēdis erudire. Auditq;: Surge & ingredere ciuitatem, & tibi dicetur tibi, quid te oporteat facere. Mittit & hunc ad seniorē, inquit Cassianus, eūq; illius potius doctrina, quam sua celsit institui, ne scilicet quod rectē gestum fuisset in Paulo, posteris malū prælumptionis præberet exemplum, dum vnusquisq; sibi mer persuaderet, simili modo se quoque debere Dei solius magisterio atq; doctrina potius quam seniorū institutione formari. Similiter & ad eunuchū Candacis reginæ Æthiopiū regrediētē ē Hierosolymis vbi Dominū adorauerat, mittitur Philippus, cui dixit Spiritus sanctus: Accede & adiunge te ad carrū istū, in quo nempe Eunuchus iter faciebat legēs Isaiam prophetam, vt locum vatis interpretaretur ei, & per hominē in diuinis mysteriis institueretur. Ad quid hæc: nisi vt testatum sit omnibus Deum in hominibus loqui, in illis nimirum, quos ad docendū & gubernādum elegit, & generaliter hominibus nō per se ipsum, sed per homines imperare. Sciebat id optimē sanctus ille senex ab abbate suo dura & irreuerētī obliuione probatus, qui cum à Ioāne Climaco interrogaretur, quid per vnam horam astans coram abbate prandente, &

A sedente cogitasset, ita respondit: Christi imaginem pastori imposui, neq; enim ab illo hoc penitus præceptū exiisse, sed à Deo existimaui. Quare nō corā me sola hominum, sed coram altari diuino astare me putās orabam. Nullamq; penitus malignam cogitationē aduersum pastore admitterem, pro sincera in illum fide mea & charitate: dictum est enim: Charitas non cogitat malum. Sic nos non oculos tantum mulcarum habeamus, quæ solū exteriora respiciunt, sed oculos hominum, qui sciunt interiora respicere, & in nuntio ad se misso personam mittentem, & per alium loquentem, intueri.

B Alluiscamus ergo homini præcipienti tanquam Christo obedire, & radicem obedientiæ attingemus, magnāq; in obediendo tranquillitate donabimur. Si enim seriō meditemur, nos non tam homini quam Christo obedire, magna erit in mente hoc cogitante læticia; (quis namq; non alacriter obediatur Saluatori suo?) magna in actione facilitas. Si prælato, o religiose, solū vt homini obedias, si illum vt hominē tantum consideres, multis supra quā dici potest, molestiis implicaberis. Statim mille argumenta & rationes emergent, quæ illud, quod præcipitur, imprudenter mandatum esse conuincant. Statim cogitationes tuæ prælatum aut passione motum, aut ira incitatum, aut nimio affectu erga alium victum hæc aut illa præcepisse clamabunt. At si in eo Christum præcipientem inspicias, omnia cessant, & non sine ingenti animi tranquillitate illi te submittes. Hanc obediendi rationem sanctus Bonauentura in tantum exaggerat, vt obedientiam, qua Christo per hominē præcipienti paremus, ei qua ipsi Christo immediatē præcipienti obediemus certa quadam ratione præponat. Vnde postquam dixerat altum gradum obedientiæ esse obedire creatori & redēptori nostro, subdit: Altior videtur gradus obedientiæ quodammodo esse, cū obedimus homini in persona Dei, quāsi obediremus ipsi Deo, quia Deo tenemur obedire propter prædicta, sed nō homini tenemur nisi propter Deum. Cū obedimus (inquam) homini perfectō, & discretō, qui omnia cum discretione, & deliberatione imperat. Altissimus autē videtur gradus obedientiæ, cū obedimus homini indiscretō, & discolor, & despectō, in persona Dei, qui multa imperat cū in petu, & sine discretione, & deliberatione. Hæc duplex obedientia, qua homini siue perfectō, siue imperfectō propter Deū, & in persona Dei obedimus, idēo altior priori dicitur, quia (vt iā diximus) & maioris fidei, & maioris promptitudinis est iudiciū. Tāte profectō, vt vbiq; & à quocumq; signū diuinæ voluntatis viderimus, statim promptē & alacriter accurramus. Eadem ex causā Bernardus obedientiā Deo hominiq; delatā parificare nō metuit. Siue Deus, inquit, siue homo vicarius Dei mandatū quodcūq; tradiderit, pari profectō obsequendū est cura, pari reuerētē deferēdū vbi tamē Deo cōtraria nō præcipit homo. Et iterū post multa. Quāobrē quicquid vice Dei præcipit homo, quod nō sit tamē certū displicere Deo, haud secus omnino accipiendū est, quā si præcipiat Deus.

C Quid enim interest vtrū per se, an per suos ministros siue homines, siue Angelos, hominibus innotescat suū placitū Deus? Non alia ratione homini æquē, ac Deo obediendū est, nisi quia Deus in homine præcipit, & quia in homine obedimus Deo. Si enim homini vt homini tantum subiceremur, manifesta esset inter obedientiā Deo delatā hominiq; distantia: nec æquādi essent aut reuerētia, aut obsequij promptitudine illi, qui natura in infinitum distant, & longē differentius ad nos ipsorum placitum & amor spectat.

D Hic obediendi modus, quem radicem obedientiæ

2. 2. 2.

2. 2. 2.

2. 2. 2.

2. 2. 2.

Bonauent. de grad. virt. c. 2. fo. 1. opus.

Bernard. lib. de pra. cop. & dist. pen. c. 12.

Ephes. 6.
5. 6.

Col. 3. 23

2. Thess. 3.
13.

Psal. 46.
4.

Ier. 2. 7.

Exeek. 3.
8.

Phil. 4.
13.

Pf. 22. 1.

Num. 12.
10.

Num. 16.
31.

Num. 21.
6.

tunc paupius, altiores ipse, & stabiliore radices habet illis, quas huc usque retulimus. Præscribit quippe illi Paulus non semel sed sæpe, ut magni momenti esse discamus. Ad Ephesios scribens ait. Serui obedite dominis carnalibus cum timore, & tremore, in simplicitate cordis vestri sicut Christo: non ad oculum seruientes quasi hominibus placentes, sed ut serui Christi facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate seruientes sicut Domino, & non hominibus, scientes quod à Domino recipietis retributionem hereditatis, Domino Christo seruite. Christo, inquam, in dominis vestris, quibus obsequium præstatis, seruite. Er ad Thessalonicenses, eos qui non obedientes erant verbo suo excommunicatione iubet percuti, & hoc ideo ut sciamus illos qui prælati non obediunt, Deo ipsi inobedientes esse, ac proinde debere grauissima castigatione mulcari. Meritoque prælatorum vox est per Dauidem: Scilicet Dominus populos nobis, & gentes sub pedibus nostris: quibus sane tanquam hominibus alios homines non subiceret, nisi Christum Filium suum, cui omnia subiecit, non ipsi referrent. Obediamus igitur in superioribus Deo, & hac consideratione pateamus, & mirum in modum in obedientia proficiamus. Nam obedientia sic accepta nos ad faciendum id quod iniungitur roborat. Præcipit enim ille, qui non mandatum solum, sed vires ad exequendum mandatum attribuit. Si pueris & balbutientibus & infirmis onus prædicationis imponatur, non timeant. Dicit enim cuique illorum, quod dixit Ieremie: Noli dicere, puer sum, quoniam ad omnia quæ mittam te, ibis, & vniuersa quæcunque mandauero tibi, loqueris. Si pusillanimes ad conuertendas gentes mittat, audient: Ecce dedi faciem tuam valentioorem faciebis eorum, & frontem tuam durioorem frontibus eorum. Si difficillima ore prælatorum præcipiat, non se excusent, sed fidenter clament: Omnia possumus in eo qui nos confortat. Hac obedientia semper voluntatem Dei facimus, quo nihil felicitius, quia in homine Deo ipsi obedimus. Hac de diuina presentia à nobis considerata gaudemus. Hac à Deo regimur, & absque dubio nihil nobis deficiet, canente Dauid: Dominus regit me: & nihil mihi deerit. Hac consilia nostra reuicimus, quæ sæpe incerta, sæpe vana, sæpe noxia sunt, ut solum Dei consilium nobis salutare sequamur.

Ecce rationem quare Deus tam seuerè in eos agit, qui de prælati detrahunt, & tam rigidè inobedientes punit, quia nimirum iniuria prælati irrogata sibi irrogatur, & à se, cui summè debita est, obedientia subtrahitur. Aaró, & Maria soror eius quia murmurauerunt aduersus Moysen, grauiter à Domino repressi sunt, & mulier, quæ procacius peccauerat, lepra percussa est. Ecce Maria, inquit scriptura, apparuit candens lepra quasi nix. Chore, Dathan, & Abiron, & omnes adherentes eis propterea quod iniuriosè se habuerunt aduersus Moysen eundem, infeliciter perierunt. [Diruptaque est terra sub pedibus eorum, & aperiens os suum deuorauit illos cum tabernaculis suis, & vniuersa substantia eorum, descenditque viui in infernum.] Populus iterum murmurauit contra Moysen, [quamobrem misit Dominus in eum ignitos serpentes, à quibus partim sit vulnerati, partim occisi. Quid habet iste Moyses, quod Dominus tanto zelo succenditur, ut pro eius honore nemini parcat, sed & fratres eius, & nobiliores populi, & ipsam multitudinem tam magna plaga percutiat? Erat ipse princeps, ac omnium prælatorum

imago, quorù iniurias Deus proprias reputat, & grauè sæpe vltione castigat. Quare viri iusti semper prælatorum suorum licet imperfeutorù honorem tuerentur, & siquid vel leuissimum in eos peccauerint, statim ad cor redeunt, & seipos grauiter puniunt. Sic Dauid percussit cor suum, eo quod abscondisset oram chlamydis Saul, quia nimirum non debuit mittere manum suam in principè populi, ac Christù Domini. Quem locum Nicolaus Primus ad Michaëlem Imperatorem scribens, de prælati moraliter interpretans, sic ait. Saulem tamen Dauid ferire metuit, quia piæ subditorum mentes ab omni se peste obtretationis abstinentes, præpositorù vitam nullo linguæ gladio percutiunt, etià cum de imperfectione reprehendant: qui etià quado pro infirmitate sese abstinere vix possunt, ut extrema quædam atque exteriora mala præpositorum, sed tamen humiliter loquantur, quasi oram chlamydis silenter incidunt: quia videlicet dum prælatæ dignitati saltè innoxie & latenter derogat, quasi regis superpositiuelem scdâr. Sed tamè ad semetipos redeunt, scilicet vehementissimè vel de tenuissima verbi laceratione reprehendunt. Vnde bene & illic scriptum est: [Post hæc Dauid percussit cor suum, eo quod abscondidisset oram chlamydis Saul.] Facta quippe præpositi oris gladio ferienda non sunt, etiam cum rectè reprehendenda iudicantur. Si quado verò contra eos vel in minimis lingua labitur, necesse est, ut per afflictionè penitentiæ cor prematur, quatenus ad semetipsum redeat: & cum præpositæ potestati deliquerit, eius contra se iudicium, à quo sibi prælata est, perhorrescat. Ideo ergo prælati cum magna reuerentia tractandi sunt, nec eorù sunt mores, aut vita taxanda, quia cum Dei locù teneant, cuiusque personam referat, ipse sibi iniuriam irrogatam deputat, quam in prælatos factam considerat. [Diis nõ detrahes, inquit, & principi populi tui nõ maledices.] Deos vocat prælatos, ac principes populi, ut in illis Deum consideremus, & iniuriam illorum Dei esse iniuriam sciamus.

Ideo etiam inobedientia idololatriæ comparatur, ut eius malitià in Deum ipsum recidere declaretur. Et Samuel dixit ad Saul: Quasi peccatù ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere. Hariolandi peccatù religionis virtuti opponitur, & idololatriæ scelus fidei aduersatur. Quare igitur inobedientia cum his peccatis cõfertur, nisi ut intelligamus eam in Deù ipsum per prælatos iubentem refundi: Est quasi peccatù ariolandi, quia Deo in præpositis, debitam venerationè tollit. Est quasi scelus idololatriæ, quia quodammodo fidei meritù præcipit. Quare Gregorius, & Bernardus huc locù eisdem omnino verbis interpretantes aiunt: Hariolandi peccatum inobedientia dicitur, ut quanta sit virtus obedientiæ demonstraretur. Ex aduerso enim melius ostenditur quid de eius laude sentiatur. Si enim quasi peccatum hariolandi, est repugnare, & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere, sola obedientia est, quæ fidei meritù possidet, sine qua quisq; infidelis conuincitur, et si fidelis esse videatur. Relinquitur itaque, obedientiæ radicè esse, quod Deus iubet quicquid præpositus præcipit, modò nihil aduersum Deo legique præcipiat. Et qui sic madata prælatorù acceperit, quasi à Deo ipso prodeuntia, is obedientiã stabilem & firmam acquirat. Non enim parat, quia superior sapiens est: nam sic non obediēt ignaris & indiscretis. Non quia nobilis est, multi enim sunt secundum mundi huius progenitores, ignobiles. Non quia amabilis ingenij est, quoniam multi sunt morosi satis & duri. Sed subiicit se, quia Deus præcipit: & quia ipse in quocumque prælato etiã ignaro, & ignobili, &

1. Reg. 24.
6.

Nicol. ep.
1. Hab.
3. 10. cum
californ.

Exod. 22.
28.

1. Reg. 15.
23.

Greg. 35.
mor. c. 10.
Bern. de
ordina. vi.
14.

proteruo præcipit, modò id quod præcipitur, malum non sit, ideo verus obediens alacriter pareat, quia non insipientiæ aut defectui hominis, sed potestati à Deo mananti, atque ipsi Deo iubenti, se subiicit.

*Quanta sit religioso Obedientiæ
necessitas.*

CAPVT III.

QVAELIBET res multis opus habet, vt in suo esse duret atque subsistat, non tamen sunt omnia æquè necessaria, sed quædam magis, quædam minùs, secundum quod ad rei finem appropinquat.

Homini necessaria est anima, vt viuat, & corporis partes, ne anima à carne discedat, sed inter hæc anima præstat, sine qua homo nec esse ad momentum valet, immo nec concipi potest, & partes corporis non sunt æqualiter necessariae, nam multò magis pendet vita ex cerebro, & ex corde, quàm ex brachio vel tibianam his abscessis homo aliquo tempore viuit; sine capite verò, aut cerebro, aut corde, nec ad momentum viuit. Idem profus euenit in rebus ab arte confectis, & in ipsis muneribus, & statibus hominum, quod quibusdam partibus, aut instrumentis, aut subsidiis magis quàm aliis indigent, & sine his ægrè stare, sine aliis verò omnino stare non valent. In religioso autem statu obedientia ad eò necessaria est, vt ea subtracta penitus stare non valeat. Nam religio est congregatio multorum tendentium ad perfectionem peculiaribus institutis & legibus sub directione vnus capituli ordinata. Tolle obedientiam, ita vt quisque suo arbitrio viuat, & suo, prout libet, modo procedat, & auferes certas leges multitudinem continentes, & tolles ordinem, ac ex consequenti auferes vnitatem ac religionem. Sublata paupertate aliqua umbra religionis manet, si vnusquisque sua commoda status sui bono subiiciat. Sublata castitate aliquod vestigium religionis perstat, si quisque in reliquis viuendi ordinem non omittat. At si auferas obedientiam & subiectionem in membrorum ad caput, totum corpus destruitur, & in varia ac multa discinditur. Thomas Aquinas ex fine religiosi status obedientiam necessitatem venatur. Hic enim status est disciplina quædam in perfectionem tendentium: perfectio autem non est cunctis facilis cognita, & ad eam Deus parauit multiplices vias. Illi ergo qui ad eam contendunt, & in virtute instituntur, doctore ac magistro indigent, quo de via sibi apta & à suo instituto non aliena doceantur, & sic ad finem sine offensione perueniant. Huic ergo magistro religiosi subdantur necesse est, quæ subiectio fit per obedientiam. Atque ad eò semota obedientia certa, ac secundum arreptam vocationem tendendi imperfectionem via, ac ipse religiosus status, esse suum habere non poterit. Cùmque ad omnes artes addiscendas subiectio discipuli ad magistrum necessaria sit, & si ille huic nõ obediatur, nunquam artem, quam profiteretur, addiscet: ad sanctitatem, & veram virtutem comparandam tantò magis necessaria erit, quanto hæc disciplina cæteris præstat, & maioribus difficultatibus est expolita.

Status religiosus sine pace & concordia multorum stare nõ potest. Nã pax, vt Augustinus ait, est tranquillitas ordinis, ordine autè & tranquillitate sublatis, non manet, spiritualis hominum congregatio, sed manifesta confusio. Pacem verò obedientia efficit, obedientia

A custodit, quam si repellas, pacem quoque reiecies. Pax enim subiectionem requirit inferioris ad superiorem, vt secundum istius voluntatem ille disponatur ac pareat. Si ergo abstuleris obedientiam & subiectionem, tolles & pacem. Quapropter Dionysius Richelius efficacissimum medium ad pacem congregationis seruandam obedientiam putat, sic scribens. Pax perturbationem excludit. Perturbatio verò rebellio est inferioris à superioris recto iustoque ordine, & quemadmodum optimum in entibus est ordo, sic pessimum in ipsis extat turbatio, ideoque obedientia nobis præsertim strictissimèque seruanda est. Qui enim inobediens est, pacem amittit, ordinem non tenet, & perturbationem, quæ pessima est, suscitaturque inducit. Porro vt tunc ciuitas pacem habet, dum secundum gubernatoris voluntatem omnia in ea aguntur; sic cùm in cœnobio secundum præsentis directionem rectam ac rationabilem fratres disponuntur, & viuunt, pacem habent cœnobium: & vix illi, qui eam impedit, aufert, aut odit. Sic ille. Profectò qui pacem sui & aliorum in religione tenere cupit, sit oportet ad superiorem comparatus sicut pannus in manu sartoris. Vt quemadmodum sartor pannum coram se positum pro sua voluntate diuidit, & hanc eius partem ad faciendam vestem applicat, & hanc in aliud tempus ac aliis vibus seruat; rursus ex particula illius collum, & ex alia fimbriam vestis efficit; sic prælatus ex subditis suis, quosdam maiori ministeriis, alios verò minoribus dedit. Qui eius imperio non resisterit, in pace erit, qui autem iugum excusserit obedientiæ, in se & in aliis pacem vnitatemque turbabit. An non habet potestatem figulus luti, inquit Paulus, ex eadem massa facere idem vas in honorem, aliud verò in contumeliam? Vtque habet, & sua officina plena esset dissensionis, si massa luti resisteret. Ita potestatem habet prælatus subditos suos tanquam materiam sibi subiectam, his atque illis muneribus occupare; nec pacem habet cœnobium, sed turbationem & clamores, si ipsi resistant. Est verò non silendum figuli prælatique discrimen: quòd ille quædam vasa ex eadem massa luti à se facta ministeris contumeliosis applicat, hic verò omnes subiectos suos muneribus honorabilibus deputat. Nihil enim in statu religioso est, quod non honoris & dignitatis plenum sit. Tu dices, quia functiones illæ speciosæ quæ apud sæculares splendent, honorabiles sunt. Ego autem dico, quia & illæ, quæ abiectiones videntur, non minus honoris & aliquid magis quietis & securitatis habent. Non habent minus honoris, qui non ex falsa cæcorum æstimatione, sed ex Dei ipsius & sapientum sententia pensandus est. Hi autem honore dignissimum putant quod Deo placet, & ob eius amorem humili corde suscipitur. Habent autem magis tranquillitatis & securitatis, cùm certum sit, loca humilia minus periculi habere, minus ventis inanis gloriæ & tentationum turbinibus agitari. Maneat ergo, pacem congregationis in obedientia consistere, nec quemquam suæ aut aliorum paci consilere, qui iussionibus prælatorum resisterit, subiectionemque turbauerit.

E Nunc, vt magis perspecta sit hæc obedientiæ necessitas, ad finem status nostri redeamus. Finis eius est, voluntatem Dei facere, spiritualiter viuere, perfectionem assequi. Hæc autem nemo sine obedientia obtinebit. Huius rei nos ipsos testes esse handquam negabimus. Cuius enim rei gratia à seculo discessimus, & ad statum religiosum confugimus? Eius sanè, quòd experimento comperimus, nos inter occasiones positos, & sine ductore ac magistro, non

*Diony. li.
2. de vi.
ta & sine
solut. ar.
vlt.*

*Roma. 9.
21.*

*D. Thom.
2. 2. quæ.
186. ar. 5.*